

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานแผนและงบประมาณ ... องค์การบริหารส่วนตำบลหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด โทรศัพท์ ๐๔๓ ๖๕๐๕๑๕
ที่ รอ ๘๙๕๐๑ / ๑๙๖ วันที่ ๑๑ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๘
เรื่อง การรายงานผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบประจำปี ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองพอก/หัวหน้าส่วนราชการ/หัวหน้าสำนักปลัด

ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองพอก ได้เข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส (ITA๒๕๖๘) แบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (OIT) มาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสในหน่วยงานข้อ ๐๒๔ รายงานผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบประจำปี ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

ในการนี้ งานแผนและงบประมาณ สำนักงานปลัด ได้จัดทำกรรายงานผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบประจำปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองพอก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ เรียบร้อยแล้ว จึงขอเสนอผลการรายงานผลการดำเนินการ เพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบประจำปี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ เพื่อให้ผู้บริหารทราบ และ เห็นควรให้งาน/กอง ที่เกี่ยวข้องดำเนินการ เพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบต่อไป รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบท้ายนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ หากเห็นชอบโปรดลงนามในหนังสือที่แนบมาพร้อมนี้ หรือเห็น
ควรประการใดโปรดพิจารณาสั่งการ

Phuc.

(นางสาวกาญจนา ค่อมมุข)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ความเห็นของผู้บังคับบัญชา.....

จ.อ. ....

(วีระจักร์ พวงศรีเคน)

หัวหน้าสำนักปลัด

ความเห็นของผู้บังคับบัญชา.....

(นางธัญมน ถิ่นน้อย)

รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

ความเห็นของผู้บังคับบัญชา.....

(นางสายลม ย่อมอารีย์)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

ความเห็นของผู้บังคับบัญชา.....

(นายนิพนธ์ แก้วกาหลง)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองพอก

รายงานผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและ
ประพฤติมิชอบประจำปี
ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองพอก
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

จัดทำโดย
งานแผนและงบประมาณ สำนักงานปลัด

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองพอก
อำเภอเวียงชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

รายงานการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองพอก

ชื่อโครงการ/กิจกรรม	กิจกรรม/ขั้นตอน/กระบวนการดำเนินงาน
ประเด็น	การนำรถยนต์ไปใช้ส่วนตัว
เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น	การควบคุมการเบิกจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง
มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต	๑.ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิด ๒.สร้างจิตสำนึกให้กับผู้ใช้รถยนต์และการบำรุงรักษารถยนต์ ๓.เพิ่มความถี่ในการติดตามการใช้รถยนต์
ระดับของความเสี่ยง	กลาง
สถานการณ์ดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ดำเนินการ ☐ เฝ้าระวัง และติดตามต่อเนื่อง ☒ เริ่มดำเนินการไปแล้วบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องปรับปรุงมาตรการป้องกันการทุจริตให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ☐ เหตุผลอื่น ๆ (โปรดระบุ).....
วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง (รายละเอียดข้อมูลการดำเนินงาน)	ผู้บังคับบัญชาแจ้งเจ้าหน้าที่ให้ขออนุญาตก่อนการเดินทางทุกครั้ง และมีข้อมูลอัตราการใช้รถยนต์ทุกคัน
ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง (ผลการดำเนินงาน)	ยังไม่มีเรื่องร้องเรียน
ผู้รายงาน	งานรับเรื่องราวร้องทุกข์ สำนักปลัด
สังกัด	สำนักปลัด
วันเดือนปีที่รายงาน	๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

รายงานการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองพอก

ชื่อโครงการ/กิจกรรม	กิจกรรม/ขั้นตอน/กระบวนการดำเนินงาน
ประเด็น	การดำเนินงานในการ อนุญาต อนุมัติ ตามกฎหมาย การขออนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น	การขออนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต	๑.ขอความร่วมมือหน่วยงานบริษัทห้างร้านต่างๆให้ดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนด รวมถึงแจ้งข้อกำหนดแนวทางการขออนุญาตประกอบกิจการและประชาสัมพันธ์ให้รับทราบโดยทั่วกันพร้อมทั้งเผยแพร่บนเว็บไซต์หน่วยงาน ๒.ผู้บริหารกำกับในเรื่องการถือปฏิบัติตามข้อกำหนดโดยเคร่งครัด ๓.เผยแพร่คู่มือแนวปฏิบัติการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบและช่องทางในการร้องเรียนเหตุการณ์ทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ให้ผู้มาติดต่อรับทราบ
ระดับของความเสี่ยง	กลาง
สถานการณ์ดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ดำเนินการ ☒ เฝ้าระวัง และติดตามต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการไปแล้วบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องปรับปรุงมาตรการป้องกันการทุจริตให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ☐ เหตุผลอื่น ๆ (โปรดระบุ).....
วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง (รายละเอียดข้อมูลการดำเนินงาน)	๑.ในการขออนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ไม่มีผู้ประกอบการรายใดที่มีเอกสารไม่ครบถ้วน ๒.ผู้บริหารกำกับในเรื่องการถือปฏิบัติตามข้อกำหนดโดยเคร่งครัดในการประชุมพนักงานประจำเดือน ๓.ดำเนินการเปิดเผยคู่มือบนเว็บไซต์หน่วยงานแล้ว www.nongphok.go.th ๔.ไม่พบข้อร้องเรียนในเรื่องขออนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง (ผลการดำเนินงาน)	๑. ร้อยละของเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่(กรณีเลือกปฏิบัติ)ลดลงหรือไม่มีเลย ๒. ร้อยละของเรื่องร้องเรียนจากประชาชนผู้ได้รับความเดือดร้อนลดลงหรือไม่มีเลย
ผู้รายงาน	งานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม สำนักปลัด
สังกัด	สำนักปลัด
วันเดือนปีที่รายงาน	๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

รายงานการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองพอก

ชื่อโครงการ/กิจกรรม	กิจกรรม/ขั้นตอน/กระบวนการดำเนินงาน
ประเด็น	การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ การใช้ตำแหน่งหน้าที่ราชการในการเอื้อประโยชน์
เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างมีการใช้ตำแหน่งหน้าที่ราชการในการเอื้อประโยชน์แก่ผู้รับจ้างหรือผู้ประกอบการ
มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต	๑.การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุไม่ควรแต่งตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซ้ำๆ ควรมีการสลับตัวบุคคล เวียนตรวจรับงานที่แตกต่างกันจากเรื่อง ชุดเดิม เพื่อป้องกันการสร้างความคุ้นเคยกับผู้ประกอบ และนำมาซึ่งการเอื้อประโยชน์ระหว่างคณะกรรมการและประกอบการ ๒.ในการประชุมประจำเดือน เน้นย้ำบทลงโทษที่จะเกิดขึ้นหากกระทำความผิด เพื่อสร้างความตระหนักถึงผลที่จะเกิดขึ้นหากกระทำความผิด และปลูกฝังจิตสำนึกของพนักงานด้านคุณธรรมความโปร่งใส และการมีธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติหน้าที่
ระดับของความเสี่ยง	กลาง
สถานการณ์ดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ดำเนินการ ☒ เฝ้าระวัง และติดตามต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการไปแล้วบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องปรับปรุงมาตรการป้องกันการทุจริตให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ☐ เหตุผลอื่น ๆ (โปรดระบุ).....
วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง (รายละเอียดข้อมูลการดำเนินงาน)	๑.ได้มีการดำเนินการสลับตัวบุคคลเพื่อผลัดเปลี่ยนการเป็นคณะกรรมการตรวจรับงานจัดซื้อจัดจ้างแต่ละโครงการแล้ว ๒.เจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่พัสดุ ปฏิบัติงานเป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ อย่างเคร่งครัดตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมาย ๓.คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ได้ดำเนินการตรวจรับการจัดซื้อจัดจ้างด้วยความรอบคอบ มีการประชุมหรือสรุปผลการตรวจรับ และจัดทำบันทึกรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบตามลำดับชั้น ๔.ในการประชุมประจำเดือนผู้บริหาร เน้นย้ำบทลงโทษที่จะเกิดขึ้นหากกระทำความผิด เพื่อสร้างความตระหนักถึงผลที่จะเกิดขึ้นหากกระทำความผิด และปลูกฝังจิตสำนึกของพนักงานด้านคุณธรรม ความโปร่งใส และการมีธรรมาภิบาลต่อการปฏิบัติหน้าที่ ๕.ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ไม่พบข้อร้องเรียนในเรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง
ผลการดำเนินการตามวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง (ผลการดำเนินงาน)	๑. ร้อยละของเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่(กรณีเลือกปฏิบัติ)ลดลงหรือไม่มีเลย ๒. ร้อยละของเรื่องร้องเรียนจากประชาชนผู้ได้รับความเดือดร้อนลดลงหรือไม่มีเลย
ผู้รายงาน	งานบริหารทั่วไป สำนักปลัด
สังกัด	สำนักปลัด
วันเดือนปีที่รายงาน	๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

ความหมายของการทุจริต สินบน และผลประโยชน์ทับซ้อน

1. การทุจริต

“ทุจริตในภาครัฐ” หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤตินิชอบในภาครัฐ

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบ สำหรับตนเองหรือผู้อื่นหรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

“ประพฤตินิชอบ” หมายความว่า การใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายระเบียบ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีที่มุ่งหมายจุกควบคุมดูแลการรับการเก็บรักษาหรือการใช้เงินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน

2. สินบน

สินบน (Bribery) หมายถึง ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่เสนอว่าจะให้ สัญญาว่าจะให้ มอบให้ การยอมรับ การให้ หรือการร้องขอสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันส่งผลต่อการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งในลักษณะจงใจให้กระทำการหรือไม่กระทำการที่ขัดต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ

ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด หมายถึง

- ทรัพย์สิน หมายถึง ทรัพย์สินและวัตถุไม่มีรูปร่างซึ่งอาจมีราคาและอาจถือเอาได้ เช่น เงิน ที่ดิน รถ
- ประโยชน์อื่นใด เช่น การสร้างบ้านหรือตกแต่งบ้านโดยไม่คิดราคา หรือคิดราคาขั้นต่ำ

3. ผลประโยชน์ทับซ้อน

คำว่า Conflict of Interest มีผู้ให้คำแปลเป็นภาษาไทยไว้หลากหลาย เช่น “การขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม” หรือ “การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม” หรือ “การขัดกันระหว่างผลประโยชน์สาธารณะและผลประโยชน์ส่วนบุคคล” หรือ “ประโยชน์ทับซ้อน” หรือ “ผลประโยชน์ทับซ้อน” หรือ “ผลประโยชน์ขัดกัน” หรือจะแปลว่า “ผลประโยชน์ขัดแย้ง” หรือ ความขัดแย้งทางผลประโยชน์

คู่มือการปฏิบัติหน้าที่สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อมิให้ดำเนินกิจการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ตามมาตรา 100 แห่งกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

“ประโยชน์ส่วนบุคคล (Private Interests) คือ การที่บุคคลทั่วไปในสถานะเอกชนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในสถานะเอกชนได้ทำกิจกรรมหรือได้กระทำการต่างๆ เพื่อประโยชน์ส่วนตน ครอบครัว เครือญาติ พวกพ้อง หรือของกลุ่มในสังคมที่มีความสัมพันธ์กันในรูปแบบต่างๆ เช่น การประกอบอาชีพ การทำธุรกิจ การค้าการลงทุน เพื่อหาประโยชน์ในทางการเงินหรือในทางธุรกิจ เป็นต้น”

“ประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์สาธารณะ (Public Interests) คือ การที่บุคคลใดๆ ในสถานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐ) ได้กระทำการใดๆ ตามหน้าที่หรือได้ปฏิบัติหน้าที่อันเป็นการดำเนินการในอีกส่วนหนึ่งที่แยกออกมาจากการดำเนินการตามหน้าที่ในสถานะเอกชน การกระทำการใดๆ ตามหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จึงมีวัตถุประสงค์หรือมีเป้าหมายเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม หรือการรักษาประโยชน์ส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ของรัฐ การทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงมีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกับอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายและจะมีรูปแบบของความสัมพันธ์หรือมีการกระทำในลักษณะต่างๆ กัน ที่เหมือนหรือคล้ายกับการกระทำของบุคคลในสถานะเอกชน เพียงแต่การกระทำในสถานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกับการกระทำในสถานะเอกชน จะมีความแตกต่างกันที่วัตถุประสงค์เป้าหมายหรือประโยชน์สุดท้ายที่แตกต่างกัน

“การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interests) คือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใดๆ หรือดำเนินการในกิจการสาธารณะที่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบในกิจการของรัฐหรือองค์กรของรัฐ เพื่อประโยชน์ของรัฐหรือเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้าไปแอบแฝง หรือเป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในรูปแบบต่างๆ หรือนำประโยชน์ส่วนตนหรือความสัมพันธ์ส่วนตนเข้ามามีอิทธิพลหรือเกี่ยวข้องในการใช้อำนาจหน้าที่หรือดุลยพินิจ ในการพิจารณาตัดสินใจในการกระทำใดๆ หรือดำเนินการดังกล่าวขึ้น เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ในทางการเงิน หรือประโยชน์อื่นๆ สำหรับตนเองหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง”

รูปแบบของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม มีได้หลายรูปแบบไม่จำกัดอยู่เฉพาะในรูปแบบตัวเงิน หรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ได้อยู่ในรูปแบบของตัวเงินหรือทรัพย์สินด้วย จำแนกรูปแบบของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ออกเป็น 7 รูปแบบ คือ

1. การรับผลประโยชน์ต่างๆ (Accepting benefits) หรือสินบน ซึ่งผลประโยชน์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สิน ของขวัญ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกันนี้ และผลจากการรับผลประโยชน์ต่างๆ นั้น ได้ส่งผลให้การตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

2. การทำธุรกิจกับตัวเอง (Self-dealing) หรือคู่สัญญา (Contracts) เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ เข้าไปมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานที่ตนสังกัด โดยอาจจะเป็นเจ้าของบริษัทที่ทำสัญญาเอง หรือเป็นของเครือญาติสถานการณ์เช่นนี้เกิดบทบาทที่ขัดแย้ง หรือเรียกได้ว่าเป็นทั้งผู้ซื้อและผู้ขายในเวลาเดียวกัน

3. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะหรือหลังเกษียณ (Post-employment) เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐลาออกจากหน่วยงานของรัฐ และไปทำงานในบริษัทเอกชนที่ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกัน หรือบริษัทที่มีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานเดิม โดยใช้อิทธิพลหรือความสัมพันธ์จากที่เคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงานเดิมนั้น หาประโยชน์จากหน่วยงานให้กับบริษัทตนเอง

4. การทำงานพิเศษ (Outside employment or moonlighting) ในรูปแบบนี้มีได้หลายลักษณะ ไม่ว่าจะเป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งบริษัทดำเนินธุรกิจ ที่เป็นการแข่งขันกับหน่วยงานหรือองค์การสาธารณะที่ตนสังกัด หรือการรับจ้างพิเศษเป็นที่ปรึกษาโครงการโดยอาศัยตำแหน่งในราชการสร้างความน่าเชื่อถือว่าโครงการของผู้ว่าจ้างจะไม่มีปัญหาติดขัดในการพิจารณาจากหน่วยงานที่ที่ปรึกษาสังกัดอยู่

5. การรู้ข้อมูลภายใน (Inside information) เป็นสถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ใช้ประโยชน์จากการที่ตนเองรับรู้ข้อมูลภายในหน่วยงาน และนำข้อมูลนั้นไปหาประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้อง อาจจะไปหาประโยชน์โดยการขายข้อมูลหรือเข้าเอาประโยชน์เสียเอง

6. การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว (Using your employer's property for private advantage) เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนำเอาทรัพย์สินของราชการซึ่งจะต้องใช้ เพื่อประโยชน์ของทางราชการเท่านั้นไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง หรือการใช้ผู้ใต้บังคับบัญชาไปทำงานส่วนตัว

7. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ในทางการเมือง (Pork-barrelling) เป็นการที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้บริหารระดับสูงอนุมัติโครงการไปลงพื้นที่หรือบ้านเกิดของตนเอง หรือการใช้งบประมาณสาธารณะเพื่อหาเสียง

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณา “ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ....” ทำให้มีรูปแบบเพิ่มเติมจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นอีก 2 กรณี คือ

8. การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง (Nepotism) หรืออาจจะเรียกว่า ระบบอุปถัมภ์พิเศษ เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ใช้อิทธิพลหรือใช้อำนาจหน้าที่ทำให้หน่วยงานของตนเข้าทำสัญญากับบริษัทของพี่น้องของตน

9. การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐหรือหน่วยงานของรัฐอื่น (Influence) เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองหรือพวกพ้อง โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่ข่มขู่ผู้ใต้บังคับบัญชาให้หยุดทำการตรวจสอบบริษัทของเครือญาติของตน

ที่มา : เอกสารประกอบโครงการปลูกฝังวิถีคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัว และผลประโยชน์ส่วนรวมจิตพอเพียง ความอาย และไม่ทนต่อการทุจริต (ป.ป.ช.) ประจำปี 2561

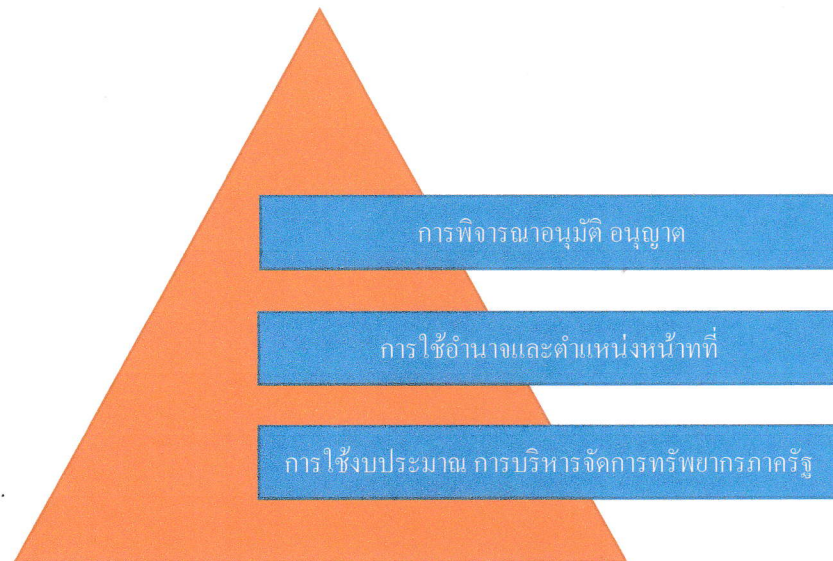
การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยงการทุจริต

หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น 3 ด้าน (Function Based)

1. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558
2. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
3. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ลักษณะการทุจริตในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกเป็น 7 ประเภท ดังนี้

1. การทุจริตด้านงบประมาณ การทำบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง และการเงินการคลัง ส่วนใหญ่เกิดจากการละเลยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. สภาพหรือปัญหาที่เกิดจากตัวบุคคล
3. สภาพการทุจริตอันเกิดจากช่องว่างของกฎระเบียบและกฎหมาย
4. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจและขาดคุณธรรมจริยธรรม
5. สภาพหรือลักษณะปัญหาที่เกิดจากการขาดการประชาสัมพันธ์ในประชาชนทราบ
6. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการตรวจสอบขาดความหลากหลายในการตรวจสอบจากภาคส่วนต่างๆ
7. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากอำนาจ บารมี และอิทธิพลท้องถิ่น

สาเหตุและปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถสรุปเป็นประเด็นได้ ดังนี้

1. โอกาส แม้ว่าในปัจจุบันมีหน่วยงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแต่พบว่า ยังมีช่องว่างที่ทำให้เกิดโอกาสของการทุจริต ซึ่งโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เข้มแข็ง กฎหมาย กฎระเบียบไม่รัดกุม และอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะข้าราชการระดับสูงก็เป็นอีกโอกาสหนึ่งที่ทำให้เกิดการทุจริต

2. สิ่งจูงใจ เป็นที่ยอมรับว่าสถานะทางเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นเรื่องของวัตถุนิยม สังคมนิยม ทำให้คนในปัจจุบันมุ่งเน้นการสร้างควมร่ำรวย ด้วยเหตุนี้จึงเป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่มีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมกรรมการทุจริตมากยิ่งขึ้น

3. การขาดกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใส การทุจริตในปัจจุบันมีรูปแบบที่ซับซ้อนขึ้นโดยเฉพาะการทุจริตในเชิงนโยบายที่ทำให้การทุจริตกลายเป็นความชอบธรรมในสายตาประชาชน ขาดกลไกการตรวจสอบความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงเป็นการยากที่จะเข้าไปตรวจสอบการทุจริตของบุคคลเหล่านี้

4. การผูกขาด ในบางกรณีการดำเนินงานของภาครัฐ ได้แก่ การจัดซื้อ-จัดจ้าง เป็นเรื่องของการผูกขาด ดังนั้น จึงมีความเกี่ยวข้องเป็นห่วงโซ่ผลประโยชน์ทางธุรกิจ ในบางครั้งพบบริษัทมีการให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้ตนเองได้รับสิทธิในการดำเนินงานโครงการภาครัฐ รูปแบบของการผูกขาด ได้แก่ การผูกขาดในโครงการก่อสร้างและโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐ

5. การได้รับค่าตอบแทนที่ไม่เหมาะสม รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ความยากจนถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ข้าราชการมีพฤติกรรมกรรมการทุจริต เพราะความต้องการที่จะมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องแสวงหาช่องทางเพื่อเพิ่ม “รายได้พิเศษ” ให้กับตนเองและครอบครัว

6. การขาดจริยธรรม คุณธรรม ในสมัยโบราณ ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่ได้รับการเน้นเป็นพิเศษ ถือว่าเป็นเครื่องวัดความดีของคน ในปัจจุบัน พบว่า คนมีความละอายต่อบาปและเกรงกลัวบาปน้อยลง และมีความเห็นแก่ตัวมากยิ่งขึ้น มองแต่ประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้งมากกว่าที่จะยึดผลประโยชน์ส่วนรวม

7. มีค่านิยมที่ผิด ปัจจุบันค่านิยมของสังคมได้เปลี่ยนจากยกย่องคนดี คนที่มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นยกย่องคนที่มีเงิน คนที่เป็นเศรษฐี มหาเศรษฐี คนที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูง ด้วยเหตุนี้ ผู้ที่มีค่านิยมที่ผิดเห็นว่าการทุจริตเป็นวิถีชีวิตเป็นเรื่องปกติธรรมดา เห็นคนซื้อเป็นคนเชื่อ เห็นคนโกงเป็นคนฉลาด ย่อมจะทำให้การทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวง โดยไม่มีความละอายต่อบาปและบาป และไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายของบ้านเมือง

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

1. การระบุความเสี่ยง
2. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
3. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง
4. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
5. แผนบริหารความเสี่ยง
6. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
7. จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง
8. การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง
- 9 การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ 1 การระบุความเสี่ยง

- ระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริต
- เทคนิคในการระบุความเสี่ยง หรือค้นหาความเสี่ยงด้วยวิธีการต่างๆ ดังนี้

Known Factor	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่า มีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีมานานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตัดออกไปก่อนใช้เสมอ)

ตารางที่ 1 ระบุความเสี่ยง

กระบวนการ “การใช้งาน, การเบิก-จ่าย และการดูแลรักษาทรัพย์สินของราชการ”

เป็นกระบวนการที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน และ/หรือ การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม ดังนี้

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Known Factor	Unknown Factor
๑. การนำทรัพย์สินของราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว	✓ การนำวัสดุอุปกรณ์ของสำนักงานไปใช้ทำงานส่วนตัวที่บ้าน	
๒. การเบิก-จ่าย ทรัพย์สินของราชการอันเป็นเท็จ	✓ การเบิกจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงมากเกินไปจนความจำเป็น	
๓. การดูแลรักษาทรัพย์สินของราชการไม่ถูกต้องตามระเบียบ	✓ การปล่อยปะละเลยไม่ดูแลรักษาทรัพย์สินของราชการให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ	

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

วิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น

สถานะ **สีเขียว** : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะ **สีเหลือง** : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถเฝ้าระวังความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะ **สีส้ม** : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะ **สีแดง** : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับดูแลติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรือสม่ำเสมอ

ตารางที่ 2 สถานะความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑. การนำทรัพย์สินของราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว		✓		
๒. การเบิก-จ่าย ทรัพย์สินของราชการอันเป็นเท็จ		✓		
๓. การดูแลรักษาทรัพย์สินของราชการไม่ถูกต้องตามระเบียบ		✓		

ขั้นตอนที่ 3 เมทริกซ์ระดับความเสี่ยง (Risk Level Matrix)

ค่าความเสี่ยงรวม คัดจากระดับ ความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คุณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

3.1 ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้นๆ (MUST) หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ 3 หรือ 2
- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการงานนั้นๆ (SHOULD) หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ 1

3.2 ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้เสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาวศิเครือข่าย ค่าที่อยู่ 2 หรือ 3
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลดรายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ 2 หรือ 3
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ 2 หรือ 3
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ 1 หรือ 2

ตารางที่ 3 เมทริกซ์ระดับความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็น การเฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น x รุนแรง)
๑. การนำทรัพย์สินของราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว	๒	๒	๔
๒. การเบิก-จ่าย ทรัพย์สินของราชการอันเป็นเท็จ	๒	๒	๔
๓. การดูแลรักษาทรัพย์สินของราชการไม่ถูกต้องตามระเบียบ	๒	๑	๒

ตารางที่ 2 สถานะความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑. การนำทรัพย์สินของราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว		✓		
๒. การเบิก-จ่าย ทรัพย์สินของราชการอันเป็นเท็จ		✓		
๓. การดูแลรักษาทรัพย์สินของราชการไม่ถูกต้องตามระเบียบ		✓		

ขั้นตอนที่ 3 เมทริกซ์ระดับความเสี่ยง (Risk Level Matrix)

ค่าความเสี่ยงรวม คัดจากระดับ ความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คุณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

3.1 ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้นๆ (MUST) หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ 3 หรือ 2
- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการงานนั้นๆ (SHOULD) หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ 1

3.2 ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้เสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาวศิเครือข่าย ค่าที่อยู่ 2 หรือ 3
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลดรายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ 2 หรือ 3
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ 2 หรือ 3
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ 1 หรือ 2

ตารางที่ 3 เมทริกซ์ระดับความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็น การเฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น x รุนแรง)
๑. การนำทรัพย์สินของราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว	๒	๒	๔
๒. การเบิก-จ่าย ทรัพย์สินของราชการอันเป็นเท็จ	๒	๒	๔
๓. การดูแลรักษาทรัพย์สินของราชการไม่ถูกต้องตามระเบียบ	๒	๑	๒

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

ให้นำค่าความเสี่ยงรวมจากตารางที่ 3 มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริตว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เฝ้าระวังในงานปกติ) เกณฑ์คุณภาพการจัดการ แบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียหายทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ (ดังตัวอย่างในตาราง)

ตารางที่ 4 การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
๑. การนำทรัพย์สินของราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว	ดี	✓		
๒. การเบิก-จ่าย ทรัพย์สินของราชการอันเป็นเท็จ	พอใช้		✓	
๓. การดูแลรักษาทรัพย์สินของราชการไม่ถูกต้องตามระเบียบ	ดี	✓		

ขั้นตอนที่ 5 การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

1. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งเวรรักษาการณ์ เพื่อดูแลรักษาสถานที่และทรัพย์สินของราชการ กำหนดให้มีหน้าที่ดูแลรักษาสถานที่และทรัพย์สินส่วนกลางของ อบต. และจัดทำทะเบียนคุมการตรวจสอบพัสดุ ให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่เวรรักษาการณ์ดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินส่วนกลางให้ถูกต้องครบถ้วน เป็นประจำทุกวัน ไม่เว้นวันหยุดราชการ ก่อนส่งมอบและรับเวร

2. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบคลังพัสดุ กำหนดให้มีหน้าที่ควบคุม ดูแล รักษาพัสดุในคลังที่อยู่ในความรับผิดชอบให้เป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด สวยงามครบถ้วน, จัดทำแผนผังการวางสิ่งของ พัสตุต่างๆ, จัดทำบัญชีควบคุมพัสดุ หลักฐานการยืมพัสดุให้เป็นปัจจุบัน, ทำความสะอาดคลังพัสดุให้สะอาดเรียบร้อย พร้อมรับการตรวจคลังพัสดุเป็นประจำทุกเดือน

3. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ควบคุมการเบิก - จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงกำหนดให้มีหน้าที่จัดทำทะเบียนคุมการเบิก - จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง และแต่งตั้งผู้มีหน้าที่ตรวจสอบการเบิก - จ่าย ว่าเบิกเกินความจำเป็นหรือไม่ และตรวจสอบเป็นประจำทุกเดือน
4. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งพนักงานขับรถและดูแลรักษารถส่วนกลาง กำหนดให้มีหน้าที่ขับรถส่วนกลาง จัดทำทะเบียนคุมการใช้งานรถส่วนกลาง, การดูแลรักษาความสะอาดของรถส่วนกลาง ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน และพร้อมรับการตรวจสอบเป็นประจำทุกเดือน
5. มอบหมายให้หัวหน้าสำนักปลัด เป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบคลังพัสดุ, ตรวจสอบสภาพรถส่วนกลาง
6. มอบหมายให้ผู้อำนวยการกองคลังและเจ้าหน้าที่พัสดุ เป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบการเบิกจ่ายทรัพย์สินต่างๆ ของราชการ